

Myšlenka – složitost, roviny: 2. od myslícího k myšlenému

Ladislav Hejdánek

This is a part of the original document:

[2003](#)

jedná se o část původního dokumentu:

[2003](#)

- ◆ myšlenkový deník – záznam, česky, vznik: 22. 8. 2003
- ◆ philosophical diary – record, Czech, origin: 22. 8. 2003

Myšlenka – složitost, roviny: 2. od myslícího k myšlenému

Pochopit myšlenku nějakého autora však znamená pochopit to, k čemu se jeho myšlenka vztahovala. Proto naším cílem není a nemůže být nějaké empatické porozumění autorovi, nýbrž vybudování vlastního myšlenkového vztahu k tomu, co bylo pro onoho autora tím „myšleným“, tedy především k čemu se vztahovala jeho myšlenka. Abychom si byli sami jisti tím, že jsme ono „myšlené“ pochopili, musíme je myslit (a také formulačně vyjádřit) jinak, než to vyjádřil autor, kterého čteme a interpretujeme. To znamená, že musíme najít způsob odstupů od formy vyjadřování autora, neboť naším cílem je myslit to myšlené, které myslel také on. To je ovšem velmi obtížné tam, kde jde o autora buď tak starého, že se u něho ještě nemůžeme opřít o jeho pojmy (protože jich ještě neužíval – a my mu je nesmíme ‚vkládat‘ do jeho myšlenek), anebo o autora, jehož pojmovost je jen částečná a nedokonalá, zejména nepromyšlená a nedomyšlená atd. V takových případech většinou vůbec nejde o to, pochopit takového autora, ale v některých výjimečných případech rozpoznat cenu jeho „nápadů“ a pokusit se je zpracovat po svém, tj. zapojit je do pojmovosti vlastního myšlení. Pak jde o to, co se s tím dá podnikat, nikoli o věrnost reprodukování autentické myšlenky onoho autora (o něhož pak nejde).

(Písek, 030822–2.)